

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODISNJA REDOVITA PRETPLATA DIN 30, DOBROTVORNA DIN 50. — ZA INOZEMSTVO DIN 60. — OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA XI.

BROJ 6.

Šibenik, 20. ožujka 1941.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17. RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

Širom svijeta

ODLUKA AMERIKE. Senat Sjedinjenih Američkih Država prihvatio je 8. t. mj., nakon žive rasprave od 17 dana, Rooseveltov nacrt zakona o pružanju pomoći Engleskoj s većinom od 60 protiv 31 senatora. Nato je zakon upućen parlamentu, koji ga je 10. t. mj. prihvatio sa svim promjenama, što ih je predložio senat, s većinom od 317 protiv 71 narodnog zastupnika. Roosevelt ga je odmah potpisao te je 11. t. g. mj. stupio na snagu. Nijemci i Talijani ovim povodom pišu, da prihvata ovoga zakona znači otvoreno stupanje Amerike u rat protiv sila osovine, Njemačke i Italije.

PUT MACUOKE U EVROPU. Japanski ministar vanjskih poslova Macuoka otputovao je iz Tokija u Njemačku, a odatle u Italiju. Posjetit će i Moskvu, te se sastati s vodećim ličnostima. Upućeni krugovi tvrde, da će povodom ovoga puta Macuoke državnički država trojnoga sporazuma vijećati o svim pitanjima, koja se tiču njihove zajedničke politike u evropskom i azijskom životnom prostoru u vezi s najnovijom odlukom Amerike, koja, prema mišljenju japanskih državnika, otvoreno stupa u engleski tabor i ugrožava neutralnost Tihog oceana.

IZMEĐU FRANCUSKE INDOKINE I SIJAMA, nakon dugih pregovora u Tokiju, posredovanjem Japana sklopljen je mirovni sporazum. Prema tom sporazumu Francuska Indokina odstupila je Siamu one pokrajine, koje je Siam odstupio Francuskoj 1904. i 1907., okružje Paklaj i pokrajine zapadno od Kambodže. Svi ti krajevi bit će razvojačeni. U njima će vlasti Francuske Indokine i Sjama biti potpuno jednakovne i zajednički će ih upravljati. Francuska i Siam su se ovim povodom obvezali, da će poštovati koristi Japana.

TALIJANSKO-GRČKI RAT. 9. t. mj. Talijani su počeli protuofenzivu na centralnom frontu u Albaniji, koja je trajala 8 dana. Borbe su bile vrlo ogorčene i krvave. Grci ističu, da su svi talijanski napadaji odbijeni. U Ateni smatraju, da su Talijani u posljednjim borbama izgubili 15 hiljada vojnika. Poslije ovih višednevnih borba sad je opet samo patrolna i artiljerijska aktivnost. Zrakoplovna aktivnost, međutim, je sve veća i na samoj fronti i u pozadini borbenih linija.

RAT U AFRICI. Već nekoliko dana vode se ogorčene borbe pred Kerenom u Eritreji, gdje je britanskim četama uspelo zauzeti neke utvrde, koje dominiraju Kerenom. U tim borbama poginuo je talijanski general Lorenzini. — Britanske čete iskrcale su se u Britanskoj Somaliji zauzele glavni grad Berberu te nastavljaju svoje napredovanje. Više od pola godine Talijani su držali u svojim rukama Britansku Somaliju. — Iz Talijanske Somalije britanske čete uputile su svoju ofenzivu prema Abesiniji, u koju provaljuju s više strana. 17. t. mj. uspelo im je osvojiti Džidžigu, drugi najveći grad u Abesiniji i važan prometni čvor. To je posljednje važno središte, koje veže Adis Abebu i Džibuti. 60 milja od Džidžige nalazi se Diredau, a 50 milja Harar, pak onda dolazi Adis Abeba. Abesinski odredi pojačavaju pritisak na Debramarcos.

UMRO TITULESCU. Ovih dana umro je u Cannesu u južnoj Francuskoj Nikola Titulescu, bivši višegodišnji rumunjski ministar vanjskih poslova.

Tuđe ne tražimo, svoje ne damo!

Povodom raznih alarmantnih vijesti, u vezi s vanjsko-političkom situacijom, koje se s više strana tendenciozno pronose, novinari su posjetili predsjednika vlade g. D. Cvetkovića i podpredsjednika vlade g. dra V. Mačeka, koji su im izjavili, da se svi događaji od nadležnih budno prate i pravilno ocjenjuju te da pri odlučivanju u ovim događajima stalno se imaju u vidu naši najviši narodni i državni interesi, nezavisnost i državna cjelina.

Grčki listovi donose na vidnom mjestu izjavu podpredsjednika vlade dra Mačeka, koji je rekao: »Mi radimo u korist mira. Ne tražimo ništa, ali nećemo nikome ništa ni dati!«

U grčkim političkim krugovima i javnosti naišla je na potpuno razumijevanje i odobravanje odluka, koju je donijela Jugoslavija, da ostane po strani od sadašnjih događaja i sačuva potpuno svoju neutralnost, odlučna, da brani svoju nezavisnost i teritorijalni integritet. Ovakav stav Jugoslavije, kao najjače vojne sile na Balkanu, jedini je omogućio, da dovede do razbistravanja situacije i njenog olakšanja.

Na njemačkom mjerodavnom mjestu u Berlinu ističe se, da između Jugoslavije i vlade Reicha postoje odlični diplomatski odnosi.

Talijanska pak štampa ovom prilikom piše: »Nije bilo potrebno primjenjivati prema Jugoslaviji ona načela, koja su primjenjena prema Bugarskoj i Rumunjskoj, koje za osovinke države imaju i posebnu stratešku važnost. Jugoslavija je za osovinu važna više sa političkoga i ekonomskoga negoli s vojničkoga gledišta.

Odlučne izjave Roosevelta i Hitlera

16. t. mj. predsjednik Roosevelt održao je preko 500 američkih radiostanica govor američkom narodu i svjetskoj javnosti, u kojemu je, među ostalim, izjavio:

»Svijetu je sada jasno, da mi kao ujedinjeni narod bivamo svijesni opasnosti, koja nam prijete, te da bismo se suprotstavili toj opasnosti, naša demokracija stupa u akciju. Naša odluka učinila je kraj svima pokušajima smirivanja u našoj zemlji, kraj sugestijama, koje smo imali u vidu u pogledu diktatora, kraj kompromisu s tiranijom, kraj faktorima nasilja. Posljednji je čas. Čvrsto vjerujemo, kada naša proizvodnja bude u punom naponu, demokracije čovječanstva bit će u stanju, da diktatorima dokažu, da oni ne mogu pobijediti. Preko oceana uputit ćemo svaki naš aeroplan i svako naše ostalo ratno sredstvo, bilo modernoga bilo staroga tipa, sredstvo, koga se možemo lišiti. Sve to znači jednu strategiju zdravoga razuma.

Mi ovdje u Washingtonu mislimo na brzinu, i to na neposrednu brzinu. Ne treba da čekamo i da čistimo staklo. Došao je trenutak, da je potrebno da u što većoj količini stvaramo goriva, kako bi taj naš plamen demokracije stalno buktao. Amerikanci shvaćaju punu ozbiljnost položaja, pak traže politiku potpunoga i hitnoga pomaganja Velike Britanije, Grčke i Kine, te potpore svima izbjegličkim vladama privremeno evakuiranih krajeva uslijed neprijateljskoga napadaja. Počevši od danas ta će potpora biti pojačana bez zastoja, i to do pune pobjede onima, kojima je potrebna.

Britanski narod je spreman, da se odupre svakoj invaziji. Ta invazija može doći sutra, može doći narednoga tjedna, može doći narednoga mjeseca, ali u toj krizi Velika Britanija ima taj privilegij, što u svojim rukama drži njezinu sudbinu jedan veličanstveni voda — Churchill.

Engleskom narodu i njegovom savezniku Grčkoj veoma su potrebni brodovi. Britanski narod imat će prilike, da te brodove naskoro posjeduje. Britanskom narodu trebaju avioni. Britanski narod vidjet će kraj sebe i te američke avione. Britanskom narodu potrebne su živežne namirnice iz Amerike, njemu su potrebni tankovi, topovi, municija i drugo. Britanski narod dobit će tankove, dobit će municiju, dobit će namirnice, i to u onom opsegu, koji će biti potreban. A Kina? S Kinom je ista stvar. Kina je dala veličanstveni do-

kaz odlučne volje. Sjedinjene Američke Države izjavljuju, da će Kina dobiti našu pomoć. Ta naša pomoć bit će ono, što naš američki narod smatra, da treba biti pomoć, naime američki narod ima biti arsenal demokracije. Naš američki narod do konca će svoju ulogu izvršiti. Nikada u našoj američkoj povijesti nismo imali jedan tako težak zadatak da izvršimo.«

Ovaj Rooseveltov govor imao je velikog odjeka u čitavom svijetu.

16. t. mj., prilikom spomen-svečanosti u Berlinu za vojnike, pale u svjetskom ratu, Hitler je također održao govor, te, među ostalim, izjavio:

»Engleska i Francuska željele su ovaj rat. Nada ovih krugova bila je Poljska. Time, što je Poljska ušla u ovaj rat, mislilo se, da će kao i u svjetskom ratu, uspjeti razdvojiti snagu Njemačke. Rat u Poljskoj, koji je svega trajao 18 dana, raspršio je nade ovih hušaka. 9. travnja 1940. uspelo je našim snagama, sa nekoliko sati prednosti, da osujetimo najopasniji pokušaj Engleske, da našu obrambenu moć na sjeveru pogodi ravno u srce. Kad je svanuo 10. svibanj bila je ova opasnost već uklonjena. Mogla je, dakle, započeti bitka na Zapadu, koja je protekla po unaprijed određenom planu.

Danas stoji njemačka oružana sila na širokom svjetskom prostoru, ljudstvom i materijalom silno ojačana, da s radosnom odlučnošću dovrši djelo, što ga je započela u 1940. Sveukupna njemačka nacija postala je jedna jedina borbeno jedinica.

Mi ne možemo svečanije završiti ovaj spomendan njemačkih junaka negoli da ponovimo našu zakletvu, da ćemo ovaj rat, koji su naši međunarodni protivnici zametnuli u svrhu našeg uništenja, pobjedonosno završiti.

Današnja njemačka oružana snaga podigla se do najvišega stepena u našoj historiji. Nijedna sila i nikakva pomoć svijeta neće promijeniti ishod ove borbe. Engleska će pasti. Stoga ćemo u ovoj godini hladnokrvno i odlučno nastaviti ono, što smo u prošloj godini započeli. Svejedno, na kojoj zemlji i u kojem moru i u kojem zračnom prostoru se bore njemački vojnici, znat će, da se u ovoj borbi radi o slobodi, sudbini i budućnosti našega naroda.«

Svi su shvatili ovaj govor Hitlera kao odgovor Rooseveltu na njegov govor i izglasani zakon o pomoći Engleskoj, Grčkoj i Kini.

Iz naših krajeva

SPREMANI ATENTATI U DALMACIJI. Redarstveno Ravnateljstvo u Zagrebu izdalo je ovo saopćenje: »Redarstvo je prije stanovitoga vremena doznalo, da se spremaju atentati na imovinu stranih država kao i na imovinu naše države duž jadranske obale, pak je izaslanim organima ovoga Ravnateljstva uspelo, da 3. t. mj. u Splitu liše slobode jednu najmljenu plaćeničku družinu naših ljudi od 8 osoba, koji su trebali izvršiti te atentate. S tim u vezi pronađeno je skladište ovih plaćenika s većom količinom teških eksplozivnih i požarnih naboja. Krivci se nalaze u zatvoru Redarstvenog Ravnateljstva u Zagrebu, koje će ih po završenoj istrazi predati nadležnom sudu.«

SKRAĆENO SKOLOVANJE UČENIKA UČITELJSKE SKOLE. Ban Banovine Hrvatske potpisao je naredbu za skraćeno školovanje učenika Učiteljske škole u Banovini Hrvatskoj. Učenici, koji su s uspjehom završili IV. razred, moći će polagati diplomski ispit, a u V. razred Učiteljske škole moći će se upisati učenici, koji su s dobrim uspjehom položili maturu na realnoj ili klasičnoj gimnaziji.

NADBISKUP DR STEPINAC KUMOVAO 21. DJETETU. Zagrebački nadbiskup i hrvatski metropolita preuzv. g. dr Alojzije Stepinac kumovao je dvadeset i prvom djetetu nezaposlenoga radnika Ivana Šlata u Zagrebu koji je na krštenju dobio ime Alojzije. On će se ujedno pobrinuti za školovanje toga djeteta. Radniku Šlatu šestoro djece je već umrlo.

POKLONIO 2 MILIJUNA DINARA. Vlasnik tvornice odijela »Tivar« g. Stiasny, koji se nalazi u Južnoj Americi, darovao je dva milijuna dinara u prosvjetne svrhe grada Varaždina i bliže okolice.

NOVA DRŽAVNA PRORAČUNSKA GODINA. Izašla je nova Uredba o državnim računovodstvu, po kojoj će počinjati odsad i državna proračunska godina 1. siječnja, a završiti 31. prosinca svake godine.

POVEĆANE POSTANSKE TAKSE. S 1. IV. t. g. povećavaju se poštanske takse: 1) Taksa za obična pisma: mjesni saobraćaj Din 1.50, međumjesni i Bugarska Din 2. U međunarodnom saobraćaju taksa je ostala ista. 2) Taksa za dopisnice: za otvorene taksa je ostala ista, a za zatvorene u mjesnom saobraćaju Din 1.50, a u međumjesnom Din 2. 3) Taksa za književne oglase: za svaki primjerak do 100 grama Din 0.10. 4) Taksa za isporuku malih paketa: kad se vrši u pošti Din 7, u stanu Din 10. 5) Taksa za preporučeno rukovanje: za mjesni i međumjesni saobraćaj te Grčku, Rumunjsku, Tursku i Bugarsku Din 5, a za sve ostale zemlje Din 6. 6) Taksa za povratnicu: pri predaji pošiljke za mjesni i međumjesni saobraćaj te Grčku, Rumunjsku, Tursku i Bugarsku Din 5, a za sve ostale zemlje Din 5.50; pošilje predaje pošiljke za mjesni saobraćaj Din 6.50, za međumjesni i Bugarsku Din 7, a za međunarodni saobraćaj taksa je ostala ista. 7) Taksa za potražnicu: u mjesnom saobraćaju Din 6.50, u međumjesnom Din 7, u međunarodnom taksa je ostala ista. 8) Taksa za isplatno ovlaštenje (duplikat uputnice) i produženje roka za isplatu uputnice: u mjesnom i međumjesnom saobraćaju Din 7, a u međunarodnom Din 8. 9) Taksa za duplikat uputničke priznanice i duplikat prijemnice: samo u unutrašnjem saobraćaju Din 7.

Jubilejski dar

Ovih dana poslali su naši hrvatski biskupi poslanicu svima biskupima katoličkoga svijeta. U toj se poslanici govori o jubilejskim svečanostima hrvatskoga naroda, posebno o euharistijskom kongresu u Zagrebu, koji se drži u lipnju ove godine.

Narodi svih zemalja oznanjeni su, da na žalama plavoga Jadrana živi rod Hrvata i da taj rod ima legitimaciju tri-naest-vjekovnog kulturnog života. Nijesmo mi pleme ni privjesak, nego samobitan i samosvjestan narod, narod starih i časnih datuma. Godina 641., svijetlo doba našega krštenja; godina 925., slavni period naše okrunjene države; duga vremena naše borbe s Turcima, te epopeje hrvatske prošlosti; priznanja i nazivi, koje je hrvatski narod tada zasluženo dobio, sve su to pečati, što ih je utisnulo kršćanstvo s jasnim izjavama, da to čini hrvatskomu narodu, kao posebnoj jedinici u zajednici velike ljudske obitelji.

Nije to od sporednoga značenja. To su datumi, s kojima se ispunja kršni list našega narodnog života. I svi ti datumi u najužoj su vezi s katoličkim kršćanstvom. Crkva katolička, crkva svih zemalja i naroda, kada nekome nešto reče ili prizna, to znači, da je to puna istina, jer na usta Crkve govori središnost vjekova i nepristranost moralnoga zakonoše, komu je istinoljubivost nada sve. Nama je Crkva katolička ne samo priznala, nego i osvježila narodnu svijest; osvježila ju je u prvom redu kulturnim pridizanjem našega narodnog kolektiva i poveljama tokom vremena, naslovljenima na hrvatski narod.

Od krštenja jesmo što jesmo. Mutno je našem oku sve ono, što je bilo s našima starima prije 641. godine. S kršćanstvom dobivamo svoju kulturnu povijest. Prvi naš povijesni datum jest godina našega narodnog krštenja.

Od vremena, kada je izumrla kraljevska loza naše narodne dinastije, pa sve do danas, hrvatski je narod pravio nagodbu, koje su uvijek imale karakter: biti sigurniji od trećega zajedničkog neprijatelja. Nagodbi je bilo, i kolikogod ih je bilo nesretnih po hrvatski narod, nikada ih nije bilo nečasnih. Nigdje hrvatski narod ne klea, nego slobodno pristupa, kao ravan k ravnomu i sklapa međusobne ugovore.

Tko pozna našu povijest, tomu je jasno ono, što je ovdje natuknuto. U svim nagodbama i s Mađarima i s Bečom hrvatski narod istupa slobodne svoje volje, naravno, u nadi, da će to poslužiti narodnom dobru.

Nikada hrvatski narod ne smeće s uma tu temeljnu notu za svakoga, tko hoće biti svoj. Nikada se hrvatski narod nije odrekao svoje samobitnosti. Tomislavova kruna svijetli poput dragocjenih rubina, koji se drže u pohrani, ali se nikomu ne prodaju. Zemlje hrvatske nijesu nikada bile oružjem osvojene. Oni »ostaci ostataka hrvatskoga kraljevstva« uistinu su bili mali, ali, nikada kukavički, nego je uvijek kod njih bilo živo nastojanje oko oslobođenja braće, koja stenju pod tuđim jarmom.

To je samosvijest. U ovom pitanju, i dok smo kod ovoga, to je bitno za jednu zajednicu, koja hoće da joj drugi priznaju pravo narodnosti. Ako je itko imao žive samosvijesti, to su je Hrvati sigurno imali više od mnogo drugih.

Vremena odnose i donose, ali u ovomu smo mi uvijek isti od početka do danas. Prilike su diktirale, da se sad više sad manje naglašava to pitanje, ali ono je uvijek davalo ton životu svih naših dugih vjekova.

Kršćanski su to plodovi, kršćan-

Manifest hrvatskog katoličkog episkopata na hrvatski narod

Hrvatski narode!

Hrvatski je Episkopat, predragi vjernici, upozorio cijeli Hrvatski Katolički narod na značajni jubilej 1300-godišnjice naših prvih veza sa Stolicom Sv. Petra u Rimu već prije dvije godine zajedničkom poslanicom iz bijeloga Zagreba i potaknuo Vas, da se zamislite u ovu činjenicu, koja pokazuje na Hrvatski Narod kao na jedan od najstarijih kršćanskih katoličkih naroda u Europi, pa da se što dostojnije svi skupa pripravimo na ovaj rijetki jubilej.

Zatim smo se, predragi vjernici, opet obratili na cijeli hrvatski katolički narod iz vječnoga grada Rima, i to u času, kad smo ponovno osjetili prigodom posjeta Svetom Ocu Papi Piju XII. drhtaj vječne ljubavi, koja je uvijek kucala u srcima Kristovih Namjesnika prema Hrvatskom Narodu. Sveti Otac Papa Pio XII. uočio je važnost ovoga hrvatskog narodnjega jubileja i proglasio je godinu 1940/41. od Petrova do Petrova Svetom jubilejskom godinom Hrvatskoga Naroda.

Velik je to dar, koji Sveta Stolica rijetko podjeljuje. Divan je to dar, kojim bi se ponosili i veliki kulturni narodi svijeta.

I sad evo, Hrvatski Narode, opet dolazimo k Tebi u času, kad se primičemo vrhuncu proslave ove naše jubilejske godine, kojima će kruna biti najprije svečanosti u Splitu—Solinu i okolici, gdje je bila kolijevka Hrvatskoga Kraljevstva i odakle je najprije zasjalo svijetlo Evandjelja Hrvatskom Narodu, onda veliki Euharistijski Kongres u metropoli Hrvatskoga Naroda, u Zagrebu, ovoga ljeta od 20. do 23. lipnja.

I ovim pozivamo sve Hrvate Katolike, gdje god bili, da iskoriste u punini bezkrajnu širinu otvorenu riznicu duhovnih blagodati, što nam ih pruža Sveta Stolica, i da dodu u što većem broju na spomenu te svečanosti i na veliki narodni Euharistijski Kongres u našem lijepom Zagrebu. Neka se obilje Božjih milosti izlije na sve nas pojedince, na obitelji naše, na sela naša i gradove naše, na sav Hrvatski Narod!

Pozivamo te, dragi Hrvatski Narode, da sudjelovanjem na veličanstvenim jubilejskim svečanostima iskažeš svoju zahvalnost Bogu, Crkvi Katoličkoj i slavnim hrvatskim vladarima, knezovima i kraljevima, koji su nas prije 13 stoljeća zauvijek privezali uz svetog Crkvu Katoličku.

Neka je hvala i slava Svevišnjemu, koji nas je punih 13 stoljeća branio i nije dopustio da propadnemo u ovom razmeđu svjetova, na raskršću istoka i zapada, gdje su propali mnogi narodi.

Pred skorom kanonizacijom bl. Nikole Tavilića

Nedavno je bio hrvatski metropolit preuzv. g. dr. Alojzije Stepinac u Rimu. Išao je glavno zato, da uredi sve, što je potrebno za završne proslave Hrvatske Svete Godine, ali i zato, da sazna, kako stoji s kanonizacijom bl. Nikole Tavilića.

Kako smo obaviješteni, preuzv. hrvatski metropolit je imao prilike u Rimu razgovarati s najkompetentnijim faktorima, koji odlučuju o pitanjima proglašenja Svetaca, te su dane nade, prema kojima se s pravom može kanonizacija bl. Nikole Tavilića očekivati već ove godine. Sam Sv. Otac Papa Pio XII. je odmah u studenom g. 1939., kad mu je od hrvatskih biskupa svečanom načinom predana molba za što skoriju kanonizaciju bl. Nikole Tavilića, svečano izjavio, da će biti nada sve radostan, kada to bude mogao učiniti. Iza toga se Sv. Otac Papa češće zanimao za stvar te kanonizacije i pokazivao uvijek sklonost, da hrvatskom narodu baš u vezi s ovom Svetom Hrvatskom Godinom proglasi i prvoga hrvatskog Sveca.

Najveći optimisti se nadaju, da bi kanonizacija bl. Nikole Tavilića mogla biti već na ovogodišnji blagdan sv. Petra i Pavla, kad će biti i svršetak Hrvatske Svete Godine. Drugi opet misle, da će kanonizacija biti 14. studenoga ove godine, kad se navršuje 550 godina od jerusalemske mučeničke smrti bl. Nikole Tavilića. Kako bilo da bilo, svakako je stalno, da se približujemo kanonizaciji prvoga hrvatskog Sveca. Molitve svega hrvatskog naroda učinile su tu, čemu se nitko tako brzo

skri. Kršćanstvo daje idealiste, a s idealistima je teško voditi borbu.

Jubilejske svečanosti pronijet će našu slavu širom kruga zemlje, a kod nas unutra učiniti mnogo u još širem

Neka je hvala i čast Svetoj Stolici, koja je nas Hrvate uvijek nesebično šttila, branila, razumijevala, pomagala svim sredstvima u danima najtežih patnja i borba, kad su nas svi ostavljali, izdavali, kršili zadanu nam riječ, tlačili i krnjili prava i tekovine slavnoga Kraljevstva Hrvatskoga, a osobito u one dane, kad je Predzide Kršćanstva bilo poprskano krvlju za cijeli kulturni Zapad.

Neka je vječita slava hrvatskim vladarima, koji su prije 13 stoljeća prvim dođirima sa Svetom Stolicom vezali hrvatski brod uz Petrovu Pećinu i tako nas uveli u krug zapadno-evropske kulture, uveli nas u svjetsku povijest, tako da se mi danas ponosimo narodnim opstankom od 13 stoljeća, dok su se toliki drugi narodi kroz to vrijeme pojavili i nestali.

U vrijeme, kad je čitav svijet zahvatio plamen strahovitoga rata, upravo ima smisla više nego ikada prije, da pred čitavim svijetom manifestiramo svoju volju za mirnim životom u lijepoj našoj domovini.

Ima smisla, da doviknemo svima i svakomu:

»Tu smo, na ovoj krvlju zalivenoj zemlji junaka, mučenika i svetaca i svih slojeva mukotrpnoga Hrvatskoga Naroda. Tu smo i tu ostajemo!

Ništa nas nije kroz 13 stoljeća moglo skršiti, ništa pokolebati u našoj volji, da ostanemo u ovoj našoj hrvatskoj znojnoj i krvlju natopljennoj grudi, da ustrajemo u ljubavi i odanosti prema Svetoj Stolici.

Nikada nijesmo tude otimali, a ni svojega nijesmo dali i ne damo. Neka živi naša lijepa Domovina Hrvatska u miru, u slobodi, u socijalnoj pravdi, u ljubavi prema Bogu i bližnjemu!

Slava Kristu Kralju, u kojega Hrvatski Narod upire oči svoje i sve uzdanje svoje!

U Zagrebu, dne 6. ožujka 1941.

Dr. Alojzije Stepinac, v. r. nadbiskup zagrebački, predsjednik biskupskih konferencija. — Dr. Ivan Ev. Šarić, v. r. nadbiskup vrhbosanski. — O. Alojzije Mišić, v. r. biskup mostarsko-trebinjski. — O. Joso Garić, v. r. biskup banja-lučki. — Dr. Antun Akšamović, v. r. biskup dakovački. — Dr. Jerolim Mileta, v. r. biskup šibenski i apost. admin. zadarski. — Dr. Kvirin Klement Bonefačić, v. r. biskup splitski. — Dr. Josip Srebrnić, v. r. biskup krčki. — Miho Pušić, v. r. biskup hvarski. — Dr. Viktor Burić, v. r. biskup senjsko-modrški. — Pavao Butorac, v. r. biskup kotorski i apost. admin. dubrovački. — Mons. Lajčo Budanović, v. r. biskup, apost. admin. bački. — Dr. Dane Šajatović, v. r. kapitularni vikar križevački.

Jubilarni Euharistijski kongres u Zagrebu

(Obavijesti iz Kongresne Kancelarije, Zagreb, Kaptol 10)

PREDSJEDNIK DR. V. MAČEK O HRVATSKOJ JUBILARNOJ GODINI. Predstavnici Središnjeg i Financijskog Odbora za proslavu Hrvatske jubilarne godine 641.—1941. posjetili su predsjednika g. dra Vladimira Mačka u vezi s radom i organizacijom oko proslave tako rijetkoga i velikoga hrvatskog nacionalnog jubileja. G. predsjednik dr. Vl. Maček s velikim je interesom saslušao izvještaj o dosadašnjem radu i o potrebama daljnjega rada oko ove grandiozne proslave, u kojemu treba da sudjeluju svi hrvatski narodni faktori jedinstveno u svim pravcima. Izrazujući svoje optimističke poglede na razvoj prilika, koje će nam uz pomoć Božje Providnosti omogućiti ovu proslavu, g. predsjednik dr. Vl. Maček obećao je svoju pomoć Odboru u svim pravcima. Predstavnici Središnjeg i Financijskog Odbora za proslavu Hrvatske Jubilarne Godine oprosili su se od g. predsjednika dra Vl. Mačka i zahvalili mu se na vrlo ljubaznom primetku i za obećanu svestranu pomoć u svakom pogledu. Otišli su vrlo zadovoljni, jer su se uvjerali, da su svi faktori hrvatskoga naroda jedinstveni u mislima i da su odlučni biti jedinstveni i u radu u ovim danima evropske tjeskobe, kada Hrvatska slavi svoju Svetu Jubilarnu Godinu, u kojoj će se manifestirati jedinstvenost Hrvatske kao nikad dosad.

ODJEK GOVORA HRVATSKOG METROPOLITE PREDSTAVNICIMA HRVATSKIH DRUŠTAVA. Kako smo već javili, održan je 18. II. u nadbiskupskim dvorima u Zagrebu sastanak delegata hrvatskih društava grada Zagreba. Sastanku je prisustvovalo oko 200 delegata najvažnijih društava. Bila su zastupana stručno-staleška, kulturna i socijalno-karitativna društva. Prisustvovala mu je i sam hrvatski metropolit preuzv. dr. Alojzije Stepinac, koji je upravo bio stigao iz Vatikanskoga Grada, gdje je bio primljen u audijenciju kod sv. Oca Pape i od mjerodavnih vatikanskih krugova. Preuzv. dr. Alojzije Stepinac održao je govor, koji je bio neobično srdačno pozdravljen. O ovom sastanku opširno je javila sva hrvatska štampa bilo u Zagrebu bilo u provinciji, a zanimljivo je, da su se na govor hrvatskog metropolite osvrnule i beogradske novine. Osobito je lijepo primljen u javnosti onaj dio govora hrvatskoga metropolite, u kojemu je naglašeno, kako je Crkva katolička dala proglašenjem jubilarne svete godine posebnu legitimaciju hrvatskom narodu, i to takvu, kakvom bi se ponosili i veliki narodi. Isto je tako s razumijevanjem shvaćen apel hrvatskoga metropolite, u kojemu se obratio na sve Hrvate, bez razlike na eventualne političke divergencije, i pozvao ih, neka se svi pridruže velebnim manifestacijama hrvatske jubilarne godine. S obzirom na neposredni dolazak hrvatskoga metropolite iz Vatikanskoga Grada s ponosom su prisutni primili izjavu hrvatskog metropolite, u kojoj je rekao, kako je Sv. Stolica uvijek gledala s povjerenjem na hrvatski narod u prošlosti te da se nada, da ćemo mi Hrvati opravdati ovo visoko povjerenje i u budućnosti.

GOSTI IZ SLOVAČKE NA JUBILARNIM SVEČANOSTIMA HRVATSKOG NARODA. Na naše jubilarne svečanosti 1300. godišnjice pokrštenja Hrvata doći će i gosti iz Slovačke. Nedavno je Slovačku pohodio dr. Josip Andrić, glavni urednik Društva sv. Jeronima, koji je i od preuzv. g. hrvatskog metropolite dra Alojzija Stepinca i od preč. g. Msgr. Pavla Jesiha, glavnog duhovnika Katoličke Akcije, imao misiju, da ispita, koliko se možemo iz Slovačke države nadati posjetnicima na našim jubilarnim svečanostima. Dr. Andrić je bio primljen od najviših predstavnika slovačkog državnog, vjerskog i kulturnog života. Svuda je izražena radost nad našim velikim jubilejem i nada, da će i lijep broj Slovačka pohoditi naše jubilarne svečanosti. Među ostalima spremaju se doći predstavnici dviju glavnih slovačkih kulturnih ustanova: Društva sv. Vojtjeha iz Trnave i Matice Slovačke iz Turčanskog sv. Martina. Osim iz ta dva glavna slovačka kulturna središta — slovačkog Rima i slovačke Atene — obećali su doći posjetnici i iz Hlinkina grada. Ružanberka, zatim iz Ziline, a dakako i iz glavnoga grada Bratislave. Trnavski biskup dr. Pavao Jantausch, koji je bio i g. 1930. na euharistijskom kongresu u Zagrebu, izrazio je dru. Andriću, da bi i sada osobno opet došao i na ovogodišnje naše svečanosti, no u koliko mu radi starosti i boležljivosti bude nemoguće, poslat će svoga zamjenika, a nastojat će, da bude i više drugih posjetnika. Osobito je izrekao nadu, da će u

isticanju samosvijesti. To je jubilejski dar nacionalnoj hrvatskoj misli, i on je dragocjeniji od svih pokala i poklona.

Junior

Zagreb na te svečanosti doći i predstavnici slovačkih Hrvata, koji žive svi u njegovoj biskupiji. Hrvati u slovačkom selu Hrvatski Grob rekao je biskup dr. Jantusch, očekuju već godinu dana dolazak hrvatskoga metropolita, da im obavi posvetu nove crkve i oltara bl. Nikole Tavilića, pa je zato obavljen zasad samo blagoslov crkve, koju su podigli na spomen 350. godišnjice svoga dolaska u Slovačku, a posveta je ostavljena hrvatskom metropolitu, da je izvrši, kad bude mogao po svom obećanju doći. Ti Hrvati, koji već tri i po stoljeća žive odijeljeni od Hrvatske, sačuvali su do danas svoje ime, običaje, pjesme, a dobrim dijelom i jezik, premda nemaju hrvatskih škola. I kao što željno i s radošću očekuju hrvatskoga metropolita, da dođe k njima, tako će i od njih mnogi pohrliti u Zagreb na jubilarne svečanosti u lipnju. Tim našim slovačkim Hrvatima i uopće gostima iz Slovačke bit će kod toga njihova posjeta na svečanosti 1300. godišnjice hrvatskoga naroda posvećena posebna bratska pažnja, jer se njihovu posjetu posebno radujemo.

OMLADINSKI KONGRESI ZA VRIJEME EUHARISTIJSKOG SLAVLJA. Za vrijeme velikog Euharistijskog Kongresa u Zagrebu najavile su katoličke omladinske organizacije svoje Kongrese. — Križari i Križarice već su osnovali posebne odbore za organizaciju pohoda u Zagreb, te su izdali svoj poseban plakat, na kojemu se nalazi naslikana zagrebačka katedrala i crkva sv. Petra u Rimu, ispred kojih marširaju Križari u redovima, pred ovima se nalazi natpis: »Mi idemo ove godine na Kongres u Zagreb i na hodočašće u Rim.« — Svoj Kongres najavila je također omladina Katoličke Akcije, i to hrvatska seljačka katolička omladina (SKOM), zatim hrvatska katolička dačka omladina, a isto tako organiziraju svoj Kongres ženske omladinske organizacije Katoličke Akcije.

TJEDAN PRIPRAVE HRVATSKE JUBILARNE GODINE. Vijest o »Tjednu pripreve za proslavu Hrvatske Jubilarne Godine«, koja je objavljena sa strane Središnjeg Odbora u katoličkoj i hrvatskoj štampi, pobudila je veliku pažnju u javnosti, a osobito u provinciji. Kako je »Tjedan pripreve« trebao da bude naročito svečano otvoren i priredan u gradu Zagrebu, to su mnoge ličnosti i ustanove iz provincije izrazile Središnjem Odboru pismeno želju, da bi prisustvovali, naročito svečanom otvorenju toga tjedna u Hrvatskoj Sabornici. S obzirom na to Središnji je Odbor izišao tim željama ususret i proširio program »Tjedna pripreve« u gradu Zagrebu, pa je ovaj »Tjedan« odgodio za razdoblje od 30. ožujka do 6. travnja o. g. Shodno prijedlozima i sugestijama, što su stigli iz pokrajine, Središnji je Odbor pozvati na ovo otvorenje najuglednije ličnosti hrvatskih gradova kao i predstavnike pojedinih hrvatskih krajeva bilo u Banovini Hrvatskoj, bilo izvan Banovine Hrvatske. Hrvatska će i katolička javnost biti potanko obaviještena o programu ovoga Tjedna pripreve u gradu Zagrebu, a ujedno se upozoravaju sve hrvatske katoličke župe, sela i gradovi, u našoj domovini, da ovaj »Tjedan pripreve« prirede u svom krugu, pa makar i u najjednostavnijem obliku. Župnici će dobiti navrijeme nacrt propovijedi, koju će održati na početku »Tjedna« u nedjelju 30. ožujka, koju će održati narodu u crkvi, a osim toga dobit će nacrt predavanja, koje može održati ili pročitati župnik, odnosno koje drugo ugledno lice na sastanku najuglednijih župljana, članstva hrvatskih i katoličkih društava, koji sastanak treba svakako u tom »Tjednu« održati i narod pozvati da se u što većem broju priključi pripremama za proslavu Hrvatske Jubilarne Godine, a osobito da sudjeluje na velikom Euharistijskom Kongresu, koji će se ovoga ljeta održati u Zagrebu od 20. do 22. lipnja o. g. Ujedno treba u ovom »Tjednu pripreve« organizirati župski odbor za pohod vjernika na Euharistijski Kongres u Zagreb i dogovoriti se, što treba sve učiniti u svom krugu za što uspješniju propagandu ciljeva Hrvatske Jubilarne Godine i što većega pohoda vjernika iz dotične župe na svečanosti u Zagreb koncem lipnja o. g.

HRVATSKO RADNIŠTVO I JUBILARNE SVEČANOSTI. Interes za hrvatske jubilarne svečanosti zahvaća sve šire razmjere i sve slojeve hrvatskoga naroda. Tako je prošlih dana u Varaždinu održao vrlo uspješno predavanje o jubileju 1300. godišnjice pokrštaivanja Hrvata o. dr. T. Poglajen D. I. pred velikom radništvom hrvatskoga radništva. Na molbu radništva i članova Hrvatskog Radničkog Saveza došao je o. Poglajen u tvornicu »Tivar«, gdje je održao svoje predavanje. Uprava tvornice izišla je spremno radnicima ususret i dozvolila, da se ovo predavanje održi u tvor-

ničkim prostorijama. Predavanju je prisustvovalo preko 1700 radnika, tako da je dvorana bila daleko premalena, jer su se mnogi morali povratiti. Za vrijeme predavanja bio je zaustavljen sav rad u tvornici. Ovim je velika tvornica »Tivar« pružila lijep primjer, u koji bi se morale ugledati i druge tvornice i omogućiti svojim radnicima, da se pridruže proslavi jubileja Hrvatske Svete Godine skupa sa svim ostalim djelovima hrvatskoga naroda. Treba i djelom pokazati, kako se poštuju narodne svetine i prošlost hrvatskoga naroda. Središnji Odbor za proslavu Hrvatske Jubilarne Godine poduzet će korake, da i ostale velike tvornice na području hrvatske domovine omoguće hrvatskom katoličkom radništvu prisustvovanje ovakvim konferencijama.

PROPAGANDNE BROŠURE O ZNAČENJU HRVATSKE JUBILARNE GODINE. Prigodom »Tjedna pripreve« za proslavu Hrvatske Jubilarne Godine izdaje Propagandni odsjek Središnjeg Odbora dvije brošure o značenju ovoga hrvatskog jubileja. Izaći će jedna brošura za inteligenciju i za naobražene slojeve, a jedna brošura za puk i široke slojeve na selu. Brošure će izaći u velikim količinama, a u njima će izaći sve, što je potrebno da svi Hrvati znadu o ovom našem rijetkom jubileju.

OPROST OD POŠTARINE. Ministarstvo Pošta i Telegrafa svojim riješenjem pod br. 7980 od 14. II. 1941. odobrilo je Središnjem Odboru za Euharistijski Kongres i njegovim pomoćnim odborima u Zagrebu povlasticu oslobođenja od poštanskih taksa. Oslobođaju se od poštarine obična i preporučena pisma, poštanski paketi, dopisnice i tiskanice, i to u odnosu s državnim, samoupravnim i vjerskim vlastima te ustanovama i obrnuto, s time, da ta povlastica vrijedi do konca mjeseca studenoga t. g. Prema ovome Središnji Odbor upozorava župne urede, školske vlasti i ostale javne ustanove, da u saobraćaju s kancelarijom Središnjeg Odbora u Zagrebu ne trebaju lijepiti marke niti plaćati poštarine.

BANSKA VLAST USTUPA SKOLSKO ZGRADE ZA STANOVANJE UČESNIKA EUHARISTIJSKOG KONGRESA U ZAGREBU. Banska Vlast Banovine Hrvatske, odio za trgovinu i obrt, izdala je riješenje, po kojem se izdaje dozvola, na molbu Središnjeg Odbora za proslavu Hrvatske Jubilarne Godine, da se prostorije trgovačkih i obrtničkih škola na području grada Zagreba mogu upotrebiti za vrijeme Euharistijskog Kongresa u Zagrebu za smještanje hodočasnika.

ŽIVOT S CRKVOM

CRKVENI KALENDAR

Petak, 21. III.: Sv. Benedikt, opat. Subota, 22. III.: Sv. Oktavijan, mučenik. — Sv. Katarina Genovska, djeвица. — Sv. Lea, udovica.

Nedjelja, 23. III.: Četvrta korizmena nedjelja. — Sv. Oton, biskup.

Ponedjeljak, 24. III.: Sv. Gabrijel, arkandeo. — Sv. Simon, mučenik.

Utorak, 25. III.: Blagovijest, Navještenje Bl. Dj. Marije.

Srijeda, 26. III.: Sv. Emanuel, mučenik. — Sv. Maksima, mučenica.

Četvrtak, 27. III.: Sv. Ivan Damašćanski, priznavalac i crkveni učitelj. — Sv. Rupert, biskup.

Petak, 28. III.: Sv. Ivan Kapistran, priznavalac. — Sv. Siksto III., Papa.

Subota, 29. III.: Sv. Eustahij, mučenik. — Sv. Jona, mučenik. — Sv. Ćiril, mučenik.

Nedjelja, 30. III.: Nedjelja Muke (Glušnica). — Sv. Viktor, mučenik. — Sv. Kvirin, mučenik.

Ponedjeljak, 31. III.: Sv. Balbina, djeвица i mučenica. — Sv. Benjamin, mučenik. — Sv. Amos, prorok. — Sv. Modest, biskup.

Utorak, 1. IV.: Sv. Hugo, biskup. — Sv. Venancij, biskup i mučenik.

Srijeda, 2. IV.: Sv. Franjo Paulski, priznavalac.

Četvrtak, 3. IV.: Sv. Rikard, biskup. — Sv. Hionija, djeвица i mučenica.

Petak, 4. IV.: Sedam žalosti Bl. Dj. Marije. — Sv. Izidor, biskup i crkveni učitelj.

Subota, 5. IV.: Sv. Vinko Fererski, priznavalac. — Sv. Irena, djeвица i mučenica.

ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

ČITANJE POSLANICE bl. Pavla Apostola Galaćanima (4, 22—31). — Braćo! Pisano je da je Abraham imao dva sina, jednoga od ropkinje, a drugoga od slobodne. Ali koji bješe od ropkinje, po tijelu je rođen, a koji od slobodne, po obećanju. To je u slici rečeno. Jer ovo su dva za-

vjeta. Jedan naime gore sinajske koji rada na robovanje, a to je Agara. Jer je Sinaj gora u Arabiji, a odgovara današnjemu Jerusalemu, i robuje s djecom svojom. Onaj pak Jerusalemu je gore, slobodan je, taj je majka naša. Jer je pisano: »Raduj se, nerotkinjo, koja ne radaš, klikni i viči koja ne plodiš, jer sinovi zapuštene bit će brojniji nego sinovi one koja ima muža.« A mi smo, braćo, po Izaku, sinovi obećanja. Ali kako je onda onaj koji se rodio po tijelu, progonio onoga koji je bio po duhu, tako i sada. Ali što govori Pismo: »Istjeraj ropkinju i sina njezina, jer sin ropkinje ne će biti baštinik sa sinom slobodne.« Tako, braćo, nismo sinovi ropkinje nego slobodne; one slobode za koju nas Krist oslobodi.

† **SLIJEDI SV. EVANDELJE po Ivanu (6, 1—15).** — U ono vrijeme otide Isus preko mora Galilejskoga ili Tiberijadskoga. I za Njim je išlo silno mnoštvo, jer su vidjeli čudesa koja činjaše na bolesnicima. Isus dakle uzide na goru i ondje je sjedio s učenicima svojim. A bijaše blizu pasha, židovski blagdan. Kad dakle Isus podiže oči i vidje da veoma veliko mnoštvo dolazi k Njemu, reče Filipu: Odakle ćemo kupiti kruha da ovi jedu? A ovo reče kušajući ga, jer je sam znao što će učiniti. Odgovori Mu Filip: Dvjestina dinara kruha nije dosta da svaki samo malo dobije. Reče Mu jedan od učenika Njegovih, Andrija, brat Šimuna Petra: Ovdje je jedan mladić koji ima pet ječmenih hljebova i dvije ribe, ali što je to za tolike? Reče dakle Isus: Recite ljudima da sjednu! A bješe mnogo trave na onom mjestu, i posjedeše ljudi na broju oko pet tisuća. Tada Isus uze hljebove, zahvali (Bogu) i razdijeli onima koji bjehu posjedali; tako i od riba koliko htjedeše. A kad se nasitiše, reče učenicima svojim: Skupite komade što pretekoše da ne propadnu! Skupiše dakle i napuniše dvanaest košara komada od pet ječmenih hljebova, što preteče onima koji su jeli. A oni ljudi vidjevši čudo što Isus bješe učinio, govoraše: Ovaj je zaista Prorok koji ima doći na svijet. A kad Isus dozna kako misle doći da ga uhvate i učine kraljem, otide opet sam u goru.

BOŽJA PROVIDNOST

(Korizmena poslanica našega preuzv. biskupa dra Jeronima Milete)

II.

OPSTOJI LI BOŽJA PROVIDNOST?

Kako je neosporna istina, da je Bog, tako je nepobitno, da opstoji Njegova Providnost. Kao što je Bog svojom neizmernom moći, mudrošću i dobrotom dao opstanak svemu, što je otvoreno, tako bi se sve ovo pretvorilo opet u ništa, kad ne bi Božja Providnost sve uzdržavala i s tim upravljala. »Kako bi opstojalo jedno biće, kad ne bi Ti, Bože, to htio, kad ga ne bi Ti uzdržavao?« (Knj. Mudr. 11, 26) — pita mudrac u sv. Pismu. »Bog sam daje svima život i disanje i sve« (Dj. ap. 17, 25).

Bog je savršeno biće, pa kako da se ne briga za svoja stvorenja? Bog je neizmerno i umno biće, pa kako da ne misli na bića, kojima je On dao život? Sticaj i veza ljudskih događaja, i ako međusobno oprečnih, čine, da ovi idu uvijek prema jednoj svrsi. Harmonički i ustrajan poradak svih stvari, i ako po svojoj naravi različitih, opet prouzrokuje usavršavanje svega onoga, što se zove svemir. Sve ovo jasno govori o jednom vrhovnom i umnom uzroku, koji sve zajedno i svaku stvar napose raspoređuje i mudro vodi.

Nije Bog svijet stvorio — kako opaža sv. Augustin — pa otišao, već je stvorio i ostao. Nije ga prepustio svom udesu, već je ostao kod svojih stvorova i s njima upravlja te ih vodi uzvišenom cilju, a to je Njegova slava i dobro ljudi. Ništa se ne može otići Božjoj vlasti. On je sve od vječnosti predvidio. »Ko je onaj, koji je kazao, da nešto bude, a da Bog to nije zapovjedio?« — pita prorok Jeremija (Tužb. Jer. 3, 37). — »Ne će pasti vrabac na zemlju bez volje Oca vašega« (Mt. 10, 29). — »Ali ni vlas vaše glave ne će propasti« (Lk. 21, 18). Kristove su vječne riječi.

Ovo neprestano uzdržavanje i upravljanje plod je svemoćnosti, mudrosti i dobrote Božje te se proteže i na najneznatnije stvari. »Bog učini malo i veliko i jednako se stara za sve« (Knj. Mudr. 6, 8). Okrunjeni prorok, pun zanosna promatrajući Božju brigu i za najsitnija stvorenja, kliče: »Oči svoju ufaju u Tebe, Gospodine, i Ti davaš njima hranu u slodno vrijeme. Otvaraš svoju ruku i svako živo biće napunjaš blagoslovom« (Ps. 144, 15—16).

Na gori blaženstva božanski Učitelj spjevao je divnu pjesmu Božjoj Providnosti. Ova je pjesma potekla iz Njegova božanskog Srca te je puna dubokih misli, a pruža neizrecivih utjeha čovjeku, koji u

nevolji stradava, i bodri ga, da ne sumnja u Božju dobrotu, koja se misli za svakoga i nikoga ne napušta. »Pogledajte na ptice nebeske, kako niti siju niti žanju niti sabiraju u žitnice, pa ih Otac vaš nebeski hrani. Niste li vi mnogo vredniji od njih? I za odijelo što se tjeskobno brinete? Pogledajte ljiljane u polju, kako rastu, ne trude se niti predju; a kažem vam, da se nije ni Salamon u svojoj slavi svojoj obukao kao jedan od njih. A ako poljsku travu, koja danas jest, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, kako ne će više vas, malovjerni!« (Mt. 7, 26, 28—30.)

Kako je uzvišena Božja briga za sva stvorenja! Možemo je s punim pravom nazvati očinskom brigom. Ona je tako moćna i neizrecivo bogata, da možemo kazati, da je kraljevska: Gospode, Gospode, svemoćni kralju, nema ga tko bi se mogao protiviti Tvojoj volji« (Ester 13, 9). Kako je lijepa ova vjerska istina! Priznavati i vjerovati, da vječni i mudri savršeni Redatelj svemira vodi ujedno sva stvorenja i napose svako stvorenje po svojstvima, koja im je dao. Koliko li pouzdanja ulijeva u bijedno ljudsko srce! Koliko tješi u teškim časovima života! Koliko dava snage, da u nevoljama i bolima ne klonemo! »Gospodin upravlja sa mnom i ničim ne ću oskudijevati; on me je stavio na obilnom pašnjaku. Da podem i usred smrtne sjene, ne ću se bojati zala, jer si Ti sa mnom« (Ps. 22, 1, 2, 4).

Ova vjerska istina nije samo utješljiva, nego je uvijek jaka obrana protiv razvratnih ideja našega doba bezvjerstva, materijalizma i komunizma, koji nijeću svaku vrhunarnost, koji isključuju Boga i Njegovu brigu u upravljanju svijeta i u vodnju događaja u čovječanstvu.

Naši dopisi

VODICE

U proslavu Papina dana 16. t. m. križarska omladina priredila je u prostorijama svoga Doma veliki komad iz naše mučeničke prošlosti »Petar Zrinski«, u 7 slika. Trud omladine bio je nagrađen frentičkim aplauzom iza svake slike. Posjetioci su vanrednom i neobičnom pozornošću pratili razvoj radnje, u kojoj se redalo preko 40 lica. Opća kritika i utisak: stvar je bila na visini. Uglavnom, svi su zadovoljili, ali posebno se istaknuo omladinac Zeferin Španja u naslovnoj ulozi. I ako su ulaznice bile visoke (12, 10 i 8 dinara), ipak je već u pretprodaji otkupljeno i zadnje mjesto. — Traže, da se stvar ponovi. Odijela su pozajmljena od kazališta u Zagrebu.

SUTOMIŠĆICA

Proslava Papinog dana i osnutak Malih Križara

Prikladno drugo obljetnice stupanja na papinski prijesto Sv. Oca Pape Pija XII., da pokažemo, da ljubimo svoga duhovnog poglavara, pristupili smo u ogromnom broju Stolu Gospodnjem i prikazali najbolju kitu cvijeća — sv. Pričest — nebeskom Ocu za Njegovog Namjesnika.

U 10 s. sakupilo se mnoštvo pobožnoga naroda oko naše krasne crkve i čekalo, da na posljednji znak zvona pristupi sv. Žrtvi i moli za svoga duhovnog pastira. Sam obred obavio je naš župnik preč. don Ivo Blasić, a na koru krasno je pjevao mješoviti zbor školske djece pod ravnanjem kapelana vlč. don Martina Kusteca.

Poslije podne imali smo svečano primanje Malih Križara u društvo. Tom prilikom prije samoga primanja održao im je zanosni govor naš kapelan vlč. don Martin Kustec, a iza primanja čestitao mladim Križarima naš požrtvovni župnik preč. don Ivo Blasić, te im kao otac svojoj miloj djeci istakao glavne točke njihovoga rada.

Radosna smo srca, što smo dali Crkvi svoje najbolje sinove, da ih ona kao brižna majka vodi svom zaručniku Isusu Kristu.

Mješćanin

POLAČA

Svete misije

Prema želji zbora hrvatskih biskupa, a napose našega apostolskog upravitelja preuzv. g. šibenskog biskupa dra Jeronima Milete, održane su od 1. do 8. t. m. sv. misije u našoj župi o 1300-toj obljetnici pokrštenja Hrvata. Propovijedi je držao franjevac-konventualac iz Zagreba vlč. o. Ignacije Aljinović, a nešto mu je pomogao i vlč. o. Konrad Firšt, koji je u to vrijeme boravio u Tinju.

Veoma je utješno, što se želji našega biskupa za duhovnu obnovu Hrvata u svetoj našoj godini uvelike odazvala mladež. Stariji su, kako izgleda, bili nemar-

niji. I ovi su međutim u lijepom broju dolazili.

U petak 7. t. mj. bila je procesija i podijeljen papinski blagoslov. Ovim činima prisustvovalo je najviše vjernika. Prigodom sv. misija bilo je oko 300 sv. Pričesti.

Zasluga za uspjeh sv. misija imade se pripisati i preč. g. konzultoru, dekanu i župniku don Frani Antunoviću, koji nam je misionare doveo i s obližnjim svećenicima najpripravnije došao, da pomogne ispovijedati.

Dao dobri Bog, da sjeme riječi Njegovе, od misionara posijano u duše vjernika, urodi stotrukim plodom.

Polačanin

TINJ

Sveta poslanstva

Pod vodstvom preč. g. konzultora i dekana don Frane Antunovića, župnika u Turnju, doputovao je ovamo 1. t. mj. misionar franjevac-konventualac vlč. o. Konrad Firšt iz Zagreba. Odista je bilo potrebno, da se i ova župa za vrijeme svete hrvatske godine također preporodi u duhu Kristovom.

Zanimanje za ove svete misije bilo je kod nas tim veće, što u Tinju toga od pamtivjeka nije bilo.

Vlč. o. misionar velikom je revnošću nastojao, da svojim poletnim govorima što više djeluje na vjernike, da se vrate u se i da se okane prijašnjih svojih pogrešaka i mana. U glavno njegovo nastojanje moramo ubrojiti iskorjenjivanje psovke, poticanje na primanje sv. sakramenata ispovijedi i pričesti, te na polazak sv. Mise u nedjelje i zapovjedne blagdane. Mnogo je učinio i za štovanje bl. Nikole Tavilića, našega zemljaka.

Nešto zbog vremenskih prilika, a nešto opet zaradi nehaja dolazak vjernika nije bio baš najbolji, ali usprkos toga već se sada vidi, da su sadržaj propovijedi čuli i oni, koji nijesu bili prisutni. I to će djelovati.

Nema sumnje, da će jezgroviti govori o. misionara, sad blagi, a sad opet žešći, vremenom uroditi obilatim plodom, osobito kod naše mladeži. Misije su završene 7. t. mj.

Za vrijeme sv. misija i neposredno iza njih obavilo je sv. ispovijed i pričest 38 osoba.

Čitava župa se vlč. o. misionaru zahvaljuje na onolikoj brizi i velikom trudu, što ga je kod nas podnio.

Vjernik iz Tinja

PRIMOSTEN

Proslava Papinog dana

U Kat. Domu Križari i Križarice priredili su veoma lijepu akademiju u počast Pape Pija XII.

Pozornicu su naše č. sestre Predragocjene Krvi uredile zelenilom te Papinim i hrvatskim zastavama, dok je sama slika Pape Pija XII., ukrašena lovorom, veoma ugodno djelovala na prisutno mnoštvo.

Križari i Križarice otvorili su akademiju pjevanjem Papine himne. Iza toga Križar Josip G o b o v održao je krasno iscrpno predavanje »Veze Hrvata s Papama«. Križarice su nato nastupile u mnogim točkama, od kojih se osobito svidjela publici glavna recitacija i ritmička vježba »Zavjet Hrvaticе«, koja je na prisutne proizvela veliki efekat.

RAZANAC

Priredba u zabavištu č. Sestara

23. II. t. g. opet su nas naše časne iznenadile s ovom priredbom. Bogat i otmjen program s 8 biranih tačaka davao je već unaprijed sigurnost uspjeha. Nastupili su i oni »zlatni mališani« kao i odrasli, djeca iz zabavišta s organiziranim djevojkama u Kat. Akciji.

Djeca gipko i veselo igraju svoje baletе, a djevojke »Kćeri Marijine«, s razumijevanjem svoje uloge. Deklamaciju »Mali šofer« izvelo je malo dijete s puno sigurnosti. Balet »Cigančica vodu gazi« i »Graničarsko kolo«, pak »Dobro jutro kume« izvadali su dječaci i djevojčice zabavišta uz pjesmu i igru, a sve to na glasoviru prati vlč. g. župnik. Njih oko 20 — naročito odjevenih — uz svirku, takt, pjesmu, mimiku u velikom svijetlu zatalasalo je cijelu dvoranu. Uspjeh: bura odobravanja te se ista točka na koncu programa opet morala ponoviti.

Drugi dio: predstave »Vračarica« i »Otrovana čorba« odigrane su na sveopće zadovoljstvo.

Publika je bila prezadovoljna. Toliko je bilo lijepih momenata, da se isti program u cijelosti opetovao 4 puta, a svaki put prostorija je bila puna.

Krasno dekorirana pozornica davala je upravo gradski štimung.

Kada znamo, da je ovo djelo ruku naših č. ss. Predragocjene Krvi, onda se po sebi razumije, da ni materijalni uspjeh nije izostao. Upravo sve lijepo, na visini, dočterano. Čestitamo na uspjehu našim marljivim sestricama. Tako samo naprijed! O-

vom zgodom jedna posebna hvala i našem vlč. g. župniku na ovalikoj brizi za svoju župu, za naše selo i na zauzimanju za što bolji razvitak našega dječjeg Zabavišta.

Uz milozvučje njegova glasovira kao i sviranja radia preko odmora bili smo počašćeni lijepom, zdravom i poučnom priredbom.

Očevidad-prisutnik

Život Šibenika

Šibenčani, na posao za svoj obraz i dušu!

Bilo je to upravo 6. lipnja g. 1939., kad je Šibenik na svojim ulicama promatrao čudnu, nikada u njemu videnu pojavu: prokoracalo je mimo nas stotinjak odličnih gradana, seljaka i radnika iz dalekoga Zagreba, s nešto Ličana i Slavonaca, da na sam dan pedesetogodišnjice poblaženja našega svetog domoroca Tavilića iskažu najsvečanije svoje štovanje i ufanje ovome najhrvatskijem svecu i najsvetijem Hrvatima na samom tlu njegova rođenja.

Saznajemo iz novina, da će se taj prizor kod nas obnoviti proljetos., i to na daleko svečaniji način, jer će hodočasnici biti puno brojniji, a među njima sam hrvatski metropolit dr. Alojzije Stepinac, zagrebački nadbiskup. Stoga taj nabožni izlet do nas amo nazivamo drugim hodočašćem, i baš velikim, opće hrvatskim i narodnim. Svrha mu je, da na rodnoj grudi sretnoga nebesnika iz Šibenika, bl. Nikole, oda ovome čast prigodom 550. obljetnice njegove slavne smrti, a time da prizna Tavilićevim svetištem, prvim, do nedavna jedinim, crkvu sv. Frane franjevac konventualaca u Šibeniku, budući da se za pet stotina godina samo tu štovao Blaženik, za kojega nismo znali, od kakvo-ga je on značenja bio i jest za sav hrvatski narod. Tu su se čuvalе isprave o njegovom radu za Boga i Hrvatsku, te o mučeništvu za Krista. I kao takvu su mu se samo tu postavljale slike i oltari te vile k nebu prošnje za njegovo proslavljenje i našu sreću vremenitu i vječnu, kako je to bilo sve službeno priznato od šibenskog i rimskog crkvenog suda, kad se pred 50—60 godina radilo za proglašenje Tavilića blaženim. I kad je ovih zadnjih 5—6 godina glas o njemu ulazio u svaku palaču i kolibu prostrane domovine Hrvata katolika, pa i do naših sunarodnjaka po Austriji, Moravskoj, Slovačkoj i Rumunjskoj, sjevernoj i južnoj Americi, te molilo Sv. Stolicu, da ga proglasi svecem, najviše se o Blaženiku pisalo i govorilo pod krovom Sv. Frane u Šibeniku, sudjelujući kod toga i ovaj naš list »Katolik«.

Stoga sa zadovoljstvom pozdravljamo već sada drugo hrv. narodno hodočašće do bl. Nikole Tavilića u Šibeniku kod Braće Franjevaca konventualaca u Sv. Frane.

SVEČANA PROSLAVA PAPINOG DANA. U nedjelju 16. t. mj. sav je katolički Šibenik na osobito svečan način proslavio Papin dan. Tri dana prije zvona sviju krkava svečano su slavila i svojim slavljenjem pripravljala vjernike na ovu veliku svečanost. U nedjelju ujutro su po svim našim crkvama bile svečane sv. Mise s prigodnom propovijedi o Papinstvu. — U katedrali gradska katolička društva u 7 s. ujutro pristupila su zajedničkoj sv. Pričesti. Preko sv. Mise održao je zanosnu propovijed o Papinstvu kanonik preč. dr. A. K. Zorić. — U 11 s. bila je pontifikalna sv. Misa presvij. Mons. don R. Piana mjesto bolesnog preuzv. biskupa, kojoj je prisustvovalo cjelokupno svjetovno i redovno svećenstvo, društva Katoličke Akcije, brojni predstavnici vlasti, ustanova, kulturnih i nacionalnih društava te mnoštvo vjernika. »Cecilijanski zbor«, pod vrsnim vodstvom prof. S. Karmana, otpjevao je Griessbacherovu Mišu »Stella Maris« i pojačan mješovitim zborom Učiteljske škole vrlo efektno Papinu himnu od Rosatti-a, a vlč. don J. Krnić motet »Ti si Petar«. — Popodne u 5 s. naš korizmečni propovjednik o. Stj. Rade održao je vrlo lijepu prigodnu propovijed o Papinstvu. — Uvečer u dupkom punoj dvorani Kat. Doma održana je svečana i nadasve uspjela akademija. Akademiji su uz presvij. Piana prisustvovali brojni odličnici te predstavnici naših vlasti i raznih ustanova. »Cecilijanski Zbor« i mješoviti zbor Učiteljske škole, pod vodstvom prof. Ma S. Karmana, otpjevali su na početku akademije na opće zadovoljstvo Papinu himnu od Rosatti-a. Nato je g. prof. Frano Sentinella održao svečani prigodni govor o 1300-godšnjim vezama Hrvata s Petrovom Stolicom i ulozu Papinstva u historiji hrvatskoga naroda. Zatim su djeca škole č. ss. Dominikanci

Ujedno već sada preporučamo svim Šibenčanima, da ne budu puki posmatrači toga hodočašća, već i najgorljiviji učesnici i podupiratelji.

Da hodočašće uspije, trebat će i ukonačivanja i prehranjivanja, i doličnih dočekivanja s pjesmom, svirkom, pucnjavom i umjetnom vatrom, te bogatom rasvjetom i uresenjem grada, osobito Tavilićeva svetišta, crkve sv. Frane. I siromasi treba da budu onoga dana veselij. To pak ne ide bez velikih izdataka. Stoga već sada neka svaki od nas započne pomalo odkidati od vlastitih ustiju i predavati upravi crkve sv. Frane u Šibeniku. Tko je hrabriji, neka se još prijavi kod Sv. Frane kao sabirač milodara u gornju svrhu. Bude li takvih više, sastavit će se iz njih Odbor za proslavu bl. Nikole u Šibeniku. Poželjno je, da taj bude složen iz svih staleža: iz gospoda i gospodića građanki i pučanki.

Za ovo hodočašće sprema se i spomen-knjiga, pa će odbornice imati brigu, da i za nju namaknu sredstava.

Ako svaki od nas shvati svu važnost ove proslave, najčasnije za naš grad, poradić će se, da iz namaknutih sredstava omogućimo dolazak na svoju slavu siromašnijim svojim okoličanima, po mogućnosti iz sve sjeverne Dalmacije.

Za mjesta Šibeniku na jugu vodi brigu samostan sv. Frane u Splitu.

Inače neka se već sami župnici pobrinu, da oduševе narod za ovu rijetku vjersko-domoljubnu slavu, a i za malu novčanu žrtvu, barem za njihovo sveto putovanje do Šibenika, te da ih nauče i Andrićevu pjesmu bl. Nikoli za hrv. narod.

Tko od Šibenčana želi ugostiti ili ukonačiti kojega hodočasnika iz dalekih strana, neka to saopći upravi crkve sv. Frane u Šibeniku. Nekoji naime od njih žele doći u Šibenik već 24. svibnja, a otići odavle 26. ili 27. istoga mjeseca.

Glavni dan proslave je nedjelja 25. svibnja sa službom Božjom i govorima našega domaćeg biskupa i zagrebačkoga nadbiskupa. No pred tim će biti i svečana trodnevica s propovijedima samih franjevaca konventualaca, rođenih u Blaženikovom rodnom kraju.

baš lijepo izvela ritmičku vježbu s recitovanjem »Ružmarinov cvijet sv. Ocu«. Vlč. don J. Krnić skladno i lijepo je svojim poznatim tenorom otpjevao motet »Ti si Petar«, a na glasoviru ga je pratio vlč. don F. Horvat. Djevojčice škole č. ss. Predragocjene Krvi su tada izvele uz pratnju glasovira i violina simboličku igru »Vjera, ufanje i ljubav« s velikim razumijevanjem. Č. ss. Predragocjene Krvi ovim su opet pokazale, da našu djecu znadu uvježbati i veoma teške igre, kao što je bila i ova. Publici se toliko svidjela, da su je morale ponoviti. Mješoviti zbor Učit. škole, pod vodstvom Ma Karmana, skladno je otpjevao Beethovenovu pjesmu »Bog i priroda«. Križarice su pak s velikim uspjehom izvele prekrasnu ritmičku vježbu »Kristu — Vodi« uz pjevanje pjesme »Svemožni Bože«. Akademija se zaključila pjevanjem »Lijepa naš«, koju su započeli pjevači, a prihvatila cijela dvorana.

ČETRDESETSATNO KLANJANJE U KATEDRALI počinje u srijedu 2. IV. U 11 s. bit će svečana sv. Misa, zatim po crkvi procesija s Presvetim, a u podne izloženje i početak klanjanja. Uvečer u 6.30 s. pjeva se Pavečernja, a zatim je propovijed. U četvrtak, petak i subotu klanjanje počinje ujutro u 8 s., a uvečer je u 6.30 s. Pavečernja i propovijed. U subotu nema propovijedi.

Na BLAGOVIJEST u utorak 25. t. mj. Mise su po našim crkvama kao u nedjelju.

NA PRVI PETAK 4. IV. za sve Križarice i Male Križarice bit će u crkvi sv. Luce sv. Misa i zajednička sv. Pričest u 6.30 s. ujutro — Duhovnik.

POST I NEMRS za razdoblje od 21. III. do 5. IV. je u petak 21. III., subotu 22. III., srijedu 26. III., petak 28. III., srijedu 2. IV. i petak 4. IV., a samo post u ponedjeljak 24. III., utorak 25. III., četvr-

tak 27. III., subotu 29. III., ponedjeljak 31. III., utorak 1. IV., četvrtak 3. IV. i subotu 5. IV., dok u nedjelju 23. i 30. III. nema ni posta ni nemrsa.

U FOND NASEGA LISTA doprinijeli su: Mons. Antun Mitrović, župnik (Vinkovci) Din 80; Mons. Miho Pušić, biskup (Hvar) Din 30; Suton Jakica, učiteljica (Nova sela), o. Jako Bartulović (Bristivica), Supuk Zdenka, učiteljica, Kečkemeti Anka ž. Nikina i Kozulić Grgo (Ist) po Din 20; Mons. dr. Josip Lach, pom. biskup (Zagreb) i Maruna Grgo (Podprag) po Din 10; Bolanča Blaž, trgovac Din 5. — Da počasti uspomenu pk. kolege don Mirka Lovko: Don Filip Mimica (Posedarje) Din 20. — Da počasti uspomenu pk. don Ive Milića i sestre m. pk. Andrijane: Obitelj Benzoni (Benkovac) Din 30. — Da počasti uspomenu pk. Line Nonković (Split): Vidović Edgard Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za razdoblje od 23. III. — 5. IV.: za što bolji uspjeh duhovnih vježbi naše srednjoškolske omladine — Don Ante Radić.

Razne vijesti

SJEDINJENE DRŽAVE I MEKSIKO povelili su razgovore o zaključenju pakta o uzajamnoj pomoći.

NOVI AMERIČKI RATNI BRODOVI. U američkim pomorskim krugovima izjavljuje se, da se sada u SAD gradi 17 novih bojnih brodova. Jedan dio tih novih bojnih brodova imao bi i 52 hiljade tona. Još se izgrađuje 12 novih brodova nosača aviona, 50 krstarica, 80 podmornica i oko 200 razarača.

PRESUDA ČLANOVIMA NIZOZEM-SKE REVOLUCIONARNE ORGANIZACIJE. Njemački ratni sud u Haagu 5. t. mj. završio je proces protiv 43 nizozemskih građana, koji su bili vodeći članovi jedne tajne organizacije. 18 optuženih osuđeno je na smrt, 7 oslobođeno, a ostali na robiju i novčanu kaznu.

ZA PREDSEDNIKA GLAVNOG ZADRUGNOG SAVEZA Kraljevine Jugoslavije izabran je predsjednik vlade g. Dragiša Cvetković, a za podpredsjednike gg. dr. Fran Kulovec, Voja Đorđević, dr. Toma Jančiković i dr. Augustin Juretić.

OTKRIVENI SPOMENICI. Seljaci, kopajući vinograd, našli su kod Trogira ruševine starinske crkvice. Nađen je pločnik, crkveni prozor te stup s urezanim križevima i pletenim ukrasima. Pred nekoliko godina otkriven je u istom kraju komad s natpisom sv. Lovri. Po tomu se drži, da se tu radi o crkvi sv. Lovre, koja je sagrađena u 8. ili 9. stoljeću.

Križarske vijesti

NOVO KRIŽARSKO BRATSTVO osnovano je u Silbi (okružje Šibenik), te je obnovljen rad Malih Križara u Krapinskim Toplicama (okružje Zagreb).

JAVNO PREDAVANJE. U Tuzli održao je javno predavanje br. dr. Felix Niedzielski 9. III. Predavanje su priredili daci-Križari.

USKRNSNA BORBA. Upozorujemo sva Bratstva na ovogodišnju uskrnsnu borbu. Neka ne bude ni jednoga našeg Bratstva, koje ne bi istu provelo. Organizirajte uskrnsne svete Pričesti! Potanje o tome u okružnici VKB-a, koja je razasлана ovih dana.

REMEK-DJELO

savremene duh. književnosti, prev. s njemačkog, izvrstan priručnik za razmatranje, duh. štivo, propovijedi i katekeze. Najbolji tumač misnih tekstova.

BAUR: »RASVIJETLI SE!«

I. dio: 336 strana, od Došašća do Sedamdesetnice, broš. Din. 35, vez. Din 45;

II. dio: 388 strana od Sedamdesetnice do Duhova, broš. Din 38, vez. Din. 50;

III. dio: u pripremi, završni dio: 540 strana, broš. Din. 45, vez. Din. 60.— Poštarija Din. 4.

Kompletno djelo, tri sveska, broš. Din. 110., a vez. u platno Din. 147.

Najnovije izdanje! Prev. s francuskog M. ZUNDEL: NUTARNJE EVANDELJE. Nove i divne misli o svijetu i zbivanju.

Narudžbe prima svaka bolja knjižara ili Franjevačka prokuratura, Zagreb, Kapitol br. 9. Ček. rač. 36—153.